

Instrumenty zapisane w Traktacie Akcesyjnym

Wsparcie dla gospodarstw niskotowarowych.

Wsparcie dla indywidualnych gospodarstw niskotowarowych jest instrumentem zachęcającym do modernizacji niewielkich gospodarstw rolnych, czego efektem może być zwiększenie dochodów. Instrument ten ma umożliwić podejmowanie przez rolników nowej, lub rozszerzanie prowadzonej działalności, inwestowanie w swoje gospodarstwo, poprawę płynności finansowej gospodarstw i złagodzenie kosztów okresu przejściowego, po wejściu Polski do UE.

Działanie polega na udzieleniu wsparcia finansowego rolnikowi, który realizuje lub planuje przedsięwzięcia (ujęte w planie rozwoju gospodarstwa) prowadzące w określonej perspektywie czasowej, do osiągnięcia żywotności ekonomicznej.

Kraj członkowski (w tym przypadku Polska) musi zdefiniować gospodarstwo niskotowarowe. Prace nad zdefiniowaniem tej kategorii są w toku i będą podlegały uzgodnieniom z Komisją Europejską.

Planuje się, że pomoc finansowa dla gospodarstw niskotowarowych, bez konieczności udowadniania poniesionych wydatków, może wspierać realizację m.in. następujących przedsięwzięć:

- Dzierżawa dodatkowych gruntów lub zakup gruntów;
- Modernizacja lub przebudowa istniejących pomieszczeń gospodarczych, służące oszczędności nakładów, poprawie dobrostanu zwierząt i/lub poprawie jakości produkcji;
- Zakup maszyn, urządzeń i instalacji, które pozwolą zaoszczędzić nakłady na nośniki energii i poprawiające jakość produkcji;
- Zakup stada podstawowego;

- Uruchomienie lub poszerzenie produkcji, na którą istnieje popyt na rynku;
- Zakup maszyn i urządzeń (ewentualnie we współpracy z sąsiadami) ułatwiających czyszczenie, sortowanie i pakowanie produktów.

Wsparcie będzie przyznawane w postaci corocznej dopłaty przez 3 lata, z możliwością przedłużenia wypłat o kolejne 2 lata, jeśli rolnik wykaże, że plan rozwoju został zrealizowany. Dotacja ta wyniesie ok. 5000 PLN[1] (1250 EUR0) na gospodarstwo rocznie. Dopłaty przyznawane z tytułu wsparcia dla gospodarstw niskotowarowych nie będą podlegały zwrotowi, nawet w przypadku gdy rolnik nie zrealizował w okresie trzyletnim zakładanego planu rozwoju.

Beneficjentem tego instrumentu może zostać rolnik, który:

- Jest pełnoletnim posiadaczem gospodarstwa rolnego, odpowiadającego definicji gospodarstwa niskotowarowego;
- Osobiście prowadził gospodarstwo rolnicze co najmniej przez 5 lat[2];
- W przypadku młodego rolnika, który prowadził gospodarstwo krócej niż 5 lat, musi posiadać odpowiednie kwalifikacje zawodowe.
- Warunkiem otrzymania dotacji jest:
 - Posiadanie dokumentów zaświadczających prawo rolnika do nieruchomości (akt własności, umowa dzierżawy);
- **Przedstawienie planu rozwoju gospodarstwa. Grupy producentów. Wsparcie będzie mogło być udzielane na założenie i działalność operacyjną grupy, przez okres pierwszych 5 lat od jej zgłoszenia. Wsparcie powinno zostać określone indywidualnie dla każdej grupy producentów na podstawie wartości jej produkcji rocznej, lecz nie powinno przekraczać:**

- Grupy producentów, uprawnione do otrzymywania wsparcia, powinny być powołane dla celów wspólnego dostosowywania się do wymogów rynku, organizowania sprzedaży, dystrybucji, rynku hurtowego, przygotowania sprzedaży, itp. Warunkiem uznania uprawnień grupy jest też uregulowanie jej statusu wg zasad prawa krajowego (tzn. rejestracja, itp.).
- Celem działalności jest wsparcie, w okresie przejściowym, powstawania i funkcjonowania grup producentów w sektorach nie objętych wsparciem rynkowym. Mogłyby to być np. grupy rolników ekologicznych, producentów miodu, orzechów, mleka, itp. (np. grupy producentów owoców i warzyw nie kwalifikują się)
- W pierwszym, drugim, trzecim, czwartym, piątym roku odpowiednio: 5%, 5%, 4%, 3% i 2% wartości produkcji do 1.000.000 EURO;
- W latach 1 – 5 odpowiednio: 2,5%, 2,5%, 2%, 1,5%, 1,5% wartości produkcji rocznej przekraczającej 1 mln EURO.
- Dotacja, płatna corocznie w formie dopłaty zryczałtowanej, będzie posiadać maksymalny limit wysokości wsparcia dla każdej grupy producentów:
 - 100.000 EURO w pierwszym roku;
 - 100.000 EURO w drugim roku;
 - 80.000 EURO w trzecim roku;
 - 60.000 EURO w czwartym roku;
- **50.000 EURO w piątym roku. Wsparcie na rzecz osiągnięcia standardów UE. Wsparcie, będzie miało formę przejściowej, malejącej dopłaty rocznej, przyznanej na okres niezbędny do uzyskania wymaganego standardu, lecz nie dłużej niż przez 5 lat. Płatność maksymalna w pierwszym roku może wynosić 200 EURO/ha albo odpowiednio inaczej skalkulowaną sumę w przeliczeniu np. na Duże Jednostki Przeliczeniowe (DJP), w przypadku osiągnięcia standardów dobrostanu zwierząt, czy też na gospodarstwo, w przypadku standardów BHP, itp. Płatność ta będzie zmniejszana w kolejnych latach.**

- Zakłada się, że aby uzyskać wsparcie z tytułu tego instrumentu, rolnik będzie musiał:
- Instrument ten wymaga jeszcze prowadzenia intensywnych prac, w tym konsultacji z Komisją Europejską, jako że został zaproponowany przez KE w końcowej fazie negocjacji i wiele kwestii wymaga jeszcze rozstrzygnięcia. Instrument ten będzie wspierał przedsięwzięcia ukierunkowane na osiągnięcie unijnych standardów, które wymagają znacznie wyższych nakładów niż poprzednio obowiązujące standardy krajowe. Nakłady te mogą być związane z koniecznością dokonania dodatkowych inwestycji, wkładu pracy, czy też dochodu, utraconego w wyniku zmian w sposobie hodowli zwierząt.
- złożyć wniosek o wsparcie z tytułu inwestycji w gospodarstwie (Działanie nr 1 SOP „Restrukturyzacja i modernizacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich);
- albo przedstawić plan poprawy i/lub zmian w sposobie hodowli zwierząt, wymaganych do osiągnięcia wymaganych standardów, przygotowany lub zatwierdzony przez specjalistę (np. doradcę rolniczego).
- Wsparcie z tytułu osiągania standardów UE będzie przyznawane tylko tym rolnikom, którzy wykażą żywotność ekonomiczną swego gospodarstwa, lub, że zostanie ona osiągnięta po skorzystaniu z tego wsparcia.

Przedstawione powyżej instrumenty, wraz z innymi działaniami strukturalnymi, mają szansę stworzyć niespotykane dotąd możliwości wielokierunkowego rozwoju polskiej wsi. Umiejętne wykorzystywanie wszystkich dostępnych instrumentów przypomina, zdaniem pewnego zachodniego eksperta, grę na pianinie, jak wiadomo polegająca na dobieraniu i uderzaniu odpowiednich klawiszy, tak, aby uzyskać efekt mistrzowski. To porównanie najlepiej chyba oddaje charakter całej gry (nomen omen) działań Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich, co ostatecznie zdecyduje o ilości środków finansowych, które Polska

wykorzysta po uzyskaniu członkostwa w UE.

—

[1] Przy założeniu, że 1 EURO = 4 PLN

[2] do dotacji nie będą mieli prawa właściciele nieruchomości, którzy je wdzierżawili innym użytkownikom.

Dla osób szukających pomocy w pisaniu prac z różnych dziedzin polecamy serwis [pisanie prac](#) z prawa, administracji, zarządzania, marketingu, pedagogiki i wielu innych dziedzin.